

Opleiding

Bachelor of Arts in de Beeldende kunsten: fotografie, grafisch ontwerp, vrije kunsten

Master of Arts in de Beeldende kunsten: fotografie, grafisch ontwerp, vrije kunsten

Master of Arts in Visual Arts: photography, graphic design, fine arts

KOPERA-cyclus

KOPERA staat voor **K**ritisch de **K**waliteit van **O**pleidingen met **P**eers in **E**igen **R**egie **A**nalyseren. Het betreft een zesjaarlijkse cyclus rond een aantal sleutelmomenten die mogelijk maken om de kwaliteit van de opleidingen van LUCA in kaart te brengen, resultaatgerichte afspraken te maken en hieraan opvolging te geven, ingebed in de algemene LUCA-beleidscyclus.

KOPERA proces met panel

Voor elke opleiding wordt een panel met externe experts (zie de bijlage voor de invulling van het panel) samengesteld die volgens een waarderende aanpak feedback geeft aan de opleiding over hun invulling van de 9 LUCA-kwaliteitskenmerken en over hoe zij bijdragen aan het LUCA-beleidsplan. Het panel geeft een algemene eindwaardering van de opleiding en doet dit op basis van een kritische zelfreflectie van de opleiding, een profieltekst en de verzamelde documenten die bij elk kwaliteitskenmerk in het opleidingsportfolio bijeengebracht zijn. Na het opvolggesprek volgt een borgingsbesluit over de kwaliteit van de opleiding, dat op de website gepubliceerd wordt.

Verspreid in de tijd zijn er verschillende bezoeken aan de opleiding, terug te vinden in de afbeelding hieronder.

Samenvatting eindwaardering

De opleiding vertrekt vanuit een duidelijke, soms evenwel een ietwat generieke, profieltekst die gaandeweg tijdens de bezoeken werd geconcretiseerd. De profieltekst is een vertaling van de maatschappelijke noden en verwachtingen in de artistieke praktijk waar de opleiding een antwoord op biedt of wil bieden. Het maakt duidelijk dat de opleiding hoog inzet en hoge ambities heeft. Het is zinvol om de tekst aan te wenden als een toetssteen voor gevoerd beleid en de realiteit. De opleiding biedt vier trajecten aan die een onderscheidend karakter hebben ten aanzien van andere Beeldende Kunsttrajecten van LUCA. De overschakeling naar 'MIND' en 'Beeldverhaal' ten opzichte van 'Grafisch Design en Illustratie' is een slimme zet geweest, die aantoont dat de opleiding nadenkt over de toekomst en een vernieuwende mindset wil aannemen.

De ligging van de opleiding in Brussel is een groot pluspunt. Het trekt veel internationale studenten aan die hun weg vinden naar de Engelstalige trajecten. Studenten krijgen kansen om contact te leggen met Brussel, haar diversiteit in perspectieven en haar artistieke netwerken. Het 'terrarium' functioneert als etalage, maar nog te weinig als werkelijk contactpunt met de stad. Meer focus op toonmomenten en samenwerkingen met laagdrempelige werkplaatsen in de stad blijft een werkpunt als de opleiding zich verder wil inzetten om studenten kritisch, wendbaar en weerbaar te maken buiten de schoolmuren.

Campus Sint-Lukas vormt een veilige leeromgeving met een warm en inclusief klimaat om te leren en te werken. De docenten zijn erg laagdrempelig te benaderen en leveren grote inspanningen om het leerproces van de studenten te bevorderen. Onder de docenten bestaat een collegiale sfeer en wordt er grondig nagedacht over onderwijs- en evaluatievormen en hoe ze mee kunnen evolueren met maatschappelijke verwachtingen en tendensen. Er wordt vlot omgegaan met feedback en suggesties van stakeholders. De opleiding heeft een formele en informele kwaliteitscultuur die haar toelaat de volgende jaren haar kwaliteit te borgen en verbeteringen te initiëren.

Het concept van curatorschap zorgt dat de student meer en meer de regie over het eigen leerproces in handen krijgt door zelf invulling te geven aan opdrachten, keuzevakken te selecteren en eigen invalshoeken te kiezen. De opleiding valt hiervoor terug op een erg divers aanbod aan theorieën, onderzoekstechnieken en praktijken.

Selectie van drie sterke punten

- 1) De opleiding heeft een sterk, helder en onderscheidend profiel dat transparant is neergeschreven. Het is gekend bij de stakeholders. De inbedding in de Brusselse grootstedelijke context, de aandacht voor technische, artistieke en academische aspecten en de artistieke vrijheid zijn herkenbare elementen.
- 2) De opleiding biedt een krachtige leeromgeving met veel aandacht voor authentiek leren, waarbij de student in de loop van de opleiding steeds meer de regie over het eigen leerproces in handen krijgt. Daarbij krijgen studenten de kans om zelf invulling te geven aan opdrachten, keuzevakken te selecteren en eigen invalshoeken te kiezen. De aanbodzijde is erg veelzijdig en sterk ingevuld, maar het is aan de studenten om hierop in te gaan.
- 3) De studenten krijgen regelmatig de kans om kennis te maken met de buitenwereld en het werkveld, wat hun blik verruimt. Zo leidt de opleiding hen naar inspirerende expo's, lezingen en creatieve werkplekken. Afhankelijk van het traject gaan studenten daar meer of minder op in, maar de inspanning wordt in ieder geval geleverd. De opleiding biedt studenten ook de mogelijkheid zich te tonen aan en te (beginnen) positioneren binnen het werkveld, bijvoorbeeld via toonmomenten of het opzetten en bijwonen van tentoonstellingen.

Selectie van drie groeimogelijkheden

- 1) Een aantal studenten ervaren een verminderde samenhang tussen de theorie van de algemene vakken enerzijds en de artistieke praktijk anderzijds. Het is zinvol te onderzoeken waar een versterking van de samenhang mogelijk is. Er kan gedacht worden aan: een sterke aanwezigheid stimuleren van studenten in theorielessen, theorie- en praktijkdocenten, alsook werkplaatsleiders samenbrengen op éénzelfde locatie waardoor deze wisselwerking ook organisch kan groeien, het nog sterker integreren van de theoretische en praktische aspecten en begeleiding in de masterproef, het nog sterker aanbieden van seminaries/ateliers waarin theorie, techniek en praktijk met elkaar geconnecteerd worden, ...
- 2) In het traject Vrije Kunsten werden alle tussenschotten tussen disciplines en media weggehaald. De studenten blijken verrast door die grote keuzevrijheid, waar ze nochtans zelf expliciet voor kozen. Om te vermijden dat hun vrijheid stuurloosheid wordt, is het zinvol om nog meer aandacht te hebben voor de theorie, de geschiedenis en het discours dat eigen is aan het traject en hiermee een brug te slaan naar de artistieke praktijk van de studenten. Bovendien zouden er nog meer collectieve momenten binnen de opleiding georganiseerd kunnen worden om voldoende handvaten te bieden aan studenten om met de gegeven vrijheid om te gaan.
- 3) Het cross-over werken zit ingebed in de theorie, maar is minder zichtbaar in de ateliers. De docenten bieden weliswaar mogelijkheden, maar studenten geven aan dat ze eigenlijk niet aangemoedigd worden om over de disciplines heen te werken en andere werkplaatsen te ontdekken. Uit de gesprekken met docenten blijkt ook dat het niet duidelijk is wat er precies bedoeld wordt met cross-disciplinariteit in het onderwijs. Is samen les volgen en contact hebben met elkaar, over de afstudeerrichtingen heen, voldoende? Het is aanbevolen om verder te bekijken wat de opleiding hieronder verstaat en of dit een essentieel profielkenmerk hoeft te zijn.

Hoe volgt de opleiding op?

Actiepunten uit het KOPERA-rapport zijn meegenomen in het nieuwe actieplan van de opleiding vanaf academiejaar 2023-2024. Wat heeft de opleiding na het terugkoppelgesprek kunnen realiseren:

1. Samenhang tussen de theorie van de algemene vakken enerzijds en de artistieke praktijk: Dit is in positieve evolutie omwille van de laatste stappen in de curriculumhervorming van de afgelopen 5 jaren. Deze wordt volgend academiejaar geëvalueerd met het team.
2. De keuzevrijheid van de student en (3) het cross-over werken: Naast de verticale structuur in 2 en 3BA (zuilen) die eerder ingevoerd is, is het volgende gebeurd in het voorbije academiejaar: ten eerste een duidelijker aanbod voor en communicatie naar alle studenten over de verschillende groepen heen van een aantal uitstappen en workshops. Ten tweede een duidelijker aanbod van een aantal technische workshops doorheen het jaar. Heel belangrijk als kennismaking en mee keuzebepalend. Het is de bedoeling om vanaf volgend jaar te werken met twee 'vaste' docenten per zuil (verticale structuur) zodat een aantal docenten meer overkoepelend (workshops, studiovisits, ...) kunnen werken. Tevens staan er twee zaken op de planning voor de eerste subPOCs van volgend academiejaar die een rol kunnen spelen in de 'te' vrije kunsten: Een evaluatie van het ietwat versnipperde aanbod kunstgeschiedenis in 1 en 2 BA. Dat hangt indirect ook samen met een meer overkoepelende evaluatie van de curriculumhervorming.

Daarnaast een evaluatie van de rol van tekenen binnen de opleiding. De opleiding geeft aan dat men vanuit tekenen ook een meer duidelijke invulling kan geven aan het vrije van de vrije kunsten.

In de nieuwe Eén LUCA structuur biedt de grotere POC 'Visual Arts & Design' die 12 trajecten omvat, campusoverschrijdend overleg, snellere actie en grotere slagkracht waardoor praktische problemen (zoals bij de werkplaatsen) sneller aangepakt kunnen worden. Studenten worden via een centrale sessie en website beter geïnformeerd over de mogelijkheden om een keuzevak mee te nemen.

Meer info: [zie de opleidingspagina op de website](#)

Bijlage: Panelleden

Datum bekrachtiging panel door het directiecomité	21-12-2022
Naam en rol	Samenvatting CV
Nicolas Marichal (werkveldvertegenwoordiger en voorzitter van het panel)	Nicolas Marichal is illustrator, copywriter en podcastmaker. In 2023 verschijnt zijn stripdebuut Eumefius bij Borgerhoff & Lamberigts.
Mieke Berghmans (onderwijsdeskundige)	Mieke Berghmans is postdoctoraal onderwijsassistent aan het Laboratorium voor Educatie en Samenleving aan KU Leuven.
Bart Verschaffel (vakdeskundige)	Bart Verschaffel is emeritus hoogleraar, cultuurfilosoof en de coördinator van het interfacultair onderzoekscentrum VANDENHOVE.
Zoë Simons (studentlid)	Zoë Simons is student Beeldende Kunsten, Communication design aan de Karel de Grote Hogeschool, Sint-Lucas Antwerpen.
Orphéa Aerts (studentlid)	Orphéa Aerts is Master Digitale context/autonome context aan Karel de Grote Hogeschool.
Andreas Smets (secretaris)	Andreas Smets is beleidsadviseur kwaliteitszorg bij VLUHR-KZ, het kwaliteitszorgagentschap van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad.
Filip Vervenne Ann-Sophie De Praitere (Procesbegeleiders)	Filip Vervenne en Ann-Sophie De Praitere zijn medewerkers van de dienst Onderwijs & kwaliteit van <u>L</u> UCA School of Arts. Zij zijn procesbegeleiders van de KOPERA-cyclus van Beeldende Kunsten, zowel van campus Sint-Lukas Brussel als van Sint-Lucas Gent.